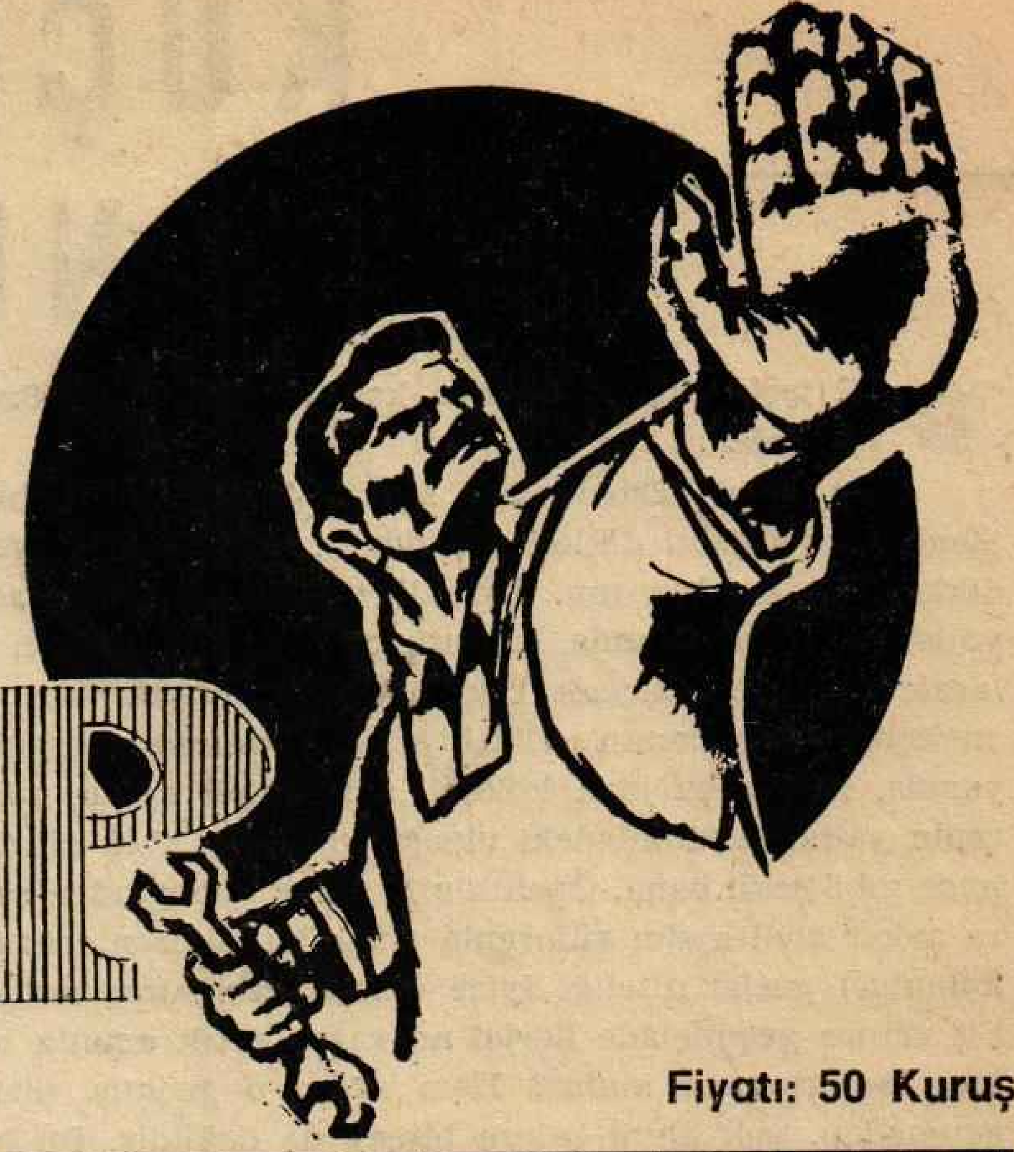
EMEKÇİ'den

MEKTUP

YIL: 1 SAYI: 2 — 20 KASIM — 1974 — Fiyatı: 50 Kuruş

Nasıl Bir Sosyalist Parti?

BUGÜN Türkiye'de işçi sınıfının öncü birliği niteliğinde bir legal sosyalist parti yoktur. Böyle bir partiyi kurmak soyalistler için görevdir. Bu görevin yerine getirilmesiyle Türkiye'de siyasal demokrasinin gerçeklik kazanması yolunda önemli bir adım atılmış olacaktır.

İŞÇİ sınıfının öncü birliği niteliğinde parti ne demektir? İçinde yaşadığımız tarihi dönemde böyle bir parti nasıl, hangi anlayış ve tutumla kurulabilir?

Bu soruları cevaplandırmadan önce, «öncü birliği» deyimine açıklık getirelim: «Öncü birliği» bir askerlik deyimidir. Yüyrüyüş halinde olan bir askeri birlik, ileriye doğru hareketinde güvenliğini sağlamak için, yürüyüş doğrultusunda ileriye bir öncü birliği çıkarır. Öncü arkadan gelen «büyük kısım» ın bir parçasıdır, onunla irtibat halindedir. Öncü birliği, büyük kısmın ileriye doğru, güvenlik içinde kesintisiz hareketini sağlamak için gerekeni yapar.

Sosyalist literatürde «öncü birliği» deyimi işçi sınıfı partisi için kullanılmıştır. Şu anlamda: Öncü birliği, yani sosyalist parti, büyük kısımdan, yani işçi sınıfından çıkar. Görevi işçi sınıfının ileriye doğru, yani sosyalizme doğru ilerleyişini sağlamaktır. Sınıf başka şey, öncü birliği başka şeydir. Öncü gidilecek yönü saptayabilen, doğru yönde yürüyecek bilince, çıkacak engelleri gögüsleyebilecek feragat ve yürekliliğe sahip işçilerin örgütlü birliğidir.

Türkiye'de sosyalist parti, son yılların çetin deneylerinde sınanmış, bütün faşist engellemelere rağmen yılmamış ve koşulların gerektirdiği sınıf mücadelesini sürdürebilmiş, öncü nitelikte işçileri ve yoksul köylüleri çatısı altında birleştirmekle yükümlüdür. Sosyalist parti bu nitelikte *işçilerin parti organlarında kilit noktaları tutmaları* için, örgüt içinde tayin edici rol oynayabilmeleri için olanca çabayı sarfetmelidir.

Yakın geçmişe ait deneylerimiz, sosyalist hareketin büyük hatası, küçük burjuva aydın çevrelerinin sorunları ile gereğinden çok ilgilenmek, bu alanda gereğinden çok vakit kaybetmek, öte yandan işçi sınıfı ile içiçe duruma geçebilmek için bütün olanakları her zaman en iyi biçimde kullanamamak olmuştur. Bu hatayı tekrarlamamak gerek.

SENDİKA BAŞKA ŞEYDİR — PARTİ BAŞKA ŞEY

ÖNCÜ nitelikte işçileri ayırt ederken bizdeki sendika hareketinin ölçütlerini kullanamayız. Sendika başka şey, sosyalist parti başka şeydir. Hele Amerikancı sarı sendikacılığın, çeyrek yüzyıldır işbirlikçi egemen sınıflar tarafından işçilerin iktisadi mücadelesini soysuzlaştırmak amacıyla tezgâhlandığı ve az çok dürüst sendikacılığın sarı sendikacılığa karşı çetin bir direnme sonucu, bir ölçüde, gelişebildiği Türkiye'nin özel şartlarında bu ayırım daha büyük önem kazanır. Onun için sendika yönetim kadrosuyla, sosyalist parti yönetim kadrosunu çakıştırmaya kalkışmak yanlıştır. 1960'larda Türkiye İşçi Partisi örgütlenmesinde bu yolda çabalara tanık olduk. Sonucun olumlu olduğu söylenemez. Bu, elbette ki Türkiye'de sosyalist parti yönetiminde yerini alabilecek bilinçte sendika liderleri olamaz demek değildir. Böyleleri vardır ve daha da olacaktır. Ancak sendika hiyerarşisinin oluştuğu koşulların başka, sosyalist partinin yönetici kadrosunun oluştuğu koşulların başka olduğu gerçeği siyasi örgütlenmede de, mesleki örgütlenmede de göz önünde tutulmalıdır.

SOSYALİST HAREKET BİR BÜTÜNDÜR

TÜRKİYE'nin bugünkü şartlarında bir sosyalist parti kurulurken şu gerçek de akıldan çıkarılmamalıdır: 12 Mart öncesi bölünmelere rağmen, Türkiye'de sosyalist hareket bir bütünlük niteliği taşır. Bölünmeler genellikle bir sınıf niteliği taşımamıştır. Daha çok, Filipin demokrasiciliği şartlarında, işçi sınıfının gerçek öncü birliği niteliğinde bir partinin yokluğunda küçük burjuva bireyciliğinin ağır basması sonucu oluşmuştur bu bölünmeler. Burada faşist cephenin 12 Marttan önce başlayan devrimcileri öldürtme biçimindeki faşist terörünün ve bizim buna hareket olarak karşı koyamayışımızın bir etken olduğunu da belirtelim. Bu durumda 12 Mart öncesi dönemin devrimci hareketini eleştirirken, hataların kollektif nitelik taşıdığı göz önünde tutulmalıdır. Bu dönemde tüm hatalardan arınmış bir grup ya da kişinin varlığından söz edilemez.

Geçmişin muhasebesini, hataların da, sevapların da kollektif nitelik taşıdığı gerçeğini gözden ırak tumadan yapabilirsek çok daha sağlıklı sonuçlara varırız. Doğru ve sağlıklı sonuç, sosyalist birlik ve dayanışmaya varan sonuçtur. Faşizm, sıkıyönetimi ile, kontr - gerillasıyla, MİT'i ve siyasi polisiyle sosyalist gruplar arasında ayırım yapmadan darbelerini indiriyor. 12 Mart öncesi bölünmeler, küskünlükler geniş ölçüde anlamını yitirmiştir.

Bu durumda birinci sosyalist görev, saflarımızda birliği gerçekleştirme işini en önemli meselemiz saymaktır. Faşizmin ateşi altında başlamış olan toparlanma sürecini tamamlamaktır. Bugün işçi köylü, aydın sosyalist çevreler, genellikle bu birinci görevin bilincindedirler.

PARTİ NASIL TOPARLAYICI OLUR

SOSYALİST parti kurulurken, bu bilinç tüm davranışlarımıza hakim olmalıdır. Sosyalist partinin birleştirici ve toparlayıcı niteliği somut olarak şu koşulların yerine getirilmesiyle gerçekleşebilir:

1. Sosyalist partinin ayağı tarih tabanına basmalıdır. Parti, yarım yüzyılı aşkın bir tarihi olan sosyalist hareketimizin sürdürücüsü olmalıdır. Bu, yazılı ya da sözlü boş iddialarla olmaz. Sosyalist hareketimiz içinde tarihi boyunca sağlam ne varsa onu gerçekten emsil emekle olur. Tarihin doğruladığı sosyalis teori ve partiğin sürdürücüsü olmakla, geçmişteki devrim mücedelelerinin gerçek temsilcilerinin parti saflarında yerlerini almalarını sağlamakla olur.

1946'da Şefik Hüsnü arkadaşımızın önderliğinde kurulan Türkiye Emekçi ve Köylü Sosyalist Partisi dışında hiçbir legal siyasi örgütün, bugünedek, sosyalist hareketimizin tarihi kökenlerine dayandığı söylenemez.

2. 1960'lar Türkiye'de devrimci eylemin yoğunlaştığı dönemdir. Bu dönemin devrim tarihimizde önemli yeri olacaktır. Birleştirici ve toparlayıcı olabilmek için Parti, bu dönemde devrimci eyleme katılmış, faşizmin sınavından geçmiş, sıkıyönetim mahkemeleri ve zindanlarında devrimci tutum ve davranışını sürdürmüş ve bugün de sürdürmekte olan tüm militanlara kapısını açık tutmalıdır. Bu nitelikte sosyalistlerin, hangi çevreden olursa olsun, Partiyi kendi öz örgütleri sayması, sosyalist partinin birleştiriciliğinin vazgeçilmez şartıdır.

3. 12 Marttan sonra açık faşist terör ülkemizi bir uçtan bir uca kapladı. Amaç devrimci hareketi ezmek yoketmek, dedikleri gibi «solun kökünü kazımaktı.» Ama herşeye rağmen Sosyalizm bayrağı elden düşürülmedi. Sosyalist hareket faşist terör şartlarının zorunlu kıldığı mücadele yöntemlerine baş vurarak devam et.

Devamı son sayfada

GISLAVED İŞÇİLERİ DİRENİYOR — Gislaved işçilerinin 8 Ekimde başlattıkları grev devam ediyor. İşçiler şöyle diyor: «Haklı mücadelemizden bizi kimse döndüremez. Yıllarca da olsa grevde kalmaya kararlıyız. Ne patron ne de patron maşası Sarı Kauçuk-İş Sendikası direnişimizi engelleyemez.» Gislaved işçilerinin mücadelesine biz de omuz verelim.

İŞÇİLER HAKLI DAVALARINDA DİRENİYORLAR.

KÜÇÜK BURJUVAZİNİN NİTELİĞİ ÜSTÜNE

BİR işçi arkadaş bizimle konuştu. Söylediği özetle şunlar:

«Ben, hem 'Emekçiden Mektup' gazetesini, hem 'Emekçi' dergisini dikkatle okudum. Genel olarak yazdıklarınıza katılıyorum. Sorunları koyuş tarzınız, sosyalist parti konusunda birleştirici tutumunuz kesin olarak doğrudur. Ancak takıldığım bir nokta var: Emekçi'de yayınlanan «Türkiye'nin Durumu» başlıklı yazıda, küçük burjuva kökenli asker-sivil aydın, zümrenin yakın tarihimizdeki ulusçu ve ilerici rolü abartılıyor gibi geldi bana. Özellikle 12 Mart deneyinden sonra asker sivil aydın zümrenin (hele bu zümrenin asker kolunun) gerici niteliği iyice ortaya çıkmamış mıdır? Bu zümre geçmişinde ilerici ne varsa artık onunla bağını koparmamış mıdır? Hem zaten o geçmiş, bizim açımızdan, pek ahım şahım birşey de değildir. Bu konuya açıklık getirirseniz, seviniriz.»

İşçi arkadaşın sorusunu cevaplandırmadan önce, bir noktaya değinelim. Şu anda, işçi sınıfının siyasal örgütlenmesi sorunu birinci sorunumuz iken, küçük burjuva aydınlar ilerici midir, değil midir diye uzun boylu tartışmak, ikincil bir sorunla gerektiğinden fazla ilgilenmek, zaman kaybetmektir. İşçi arkadaşın sorusu, işçi sınıfının öncü birliği niteliğinde bir sosyalist partinin kuruluşunun pratik sorunlarıyla ilgili olsaydı, daha iyi olurdu. Cevabımız şudur:

● TABLO AK VE KARADAN İBARET DEĞİL

İLK önce şunu iyice anlamak gerek; yalnız sosyalizmden yana güçler ve onun karşısında sosyalizme düşman olanlar vardır, diyerek toplumu akla karaya boyamak yanlıştır. Akla kara arasında sayısız gri tonları vardır. Bunları ayırt etmeyi bilmek gerek. Sosyalizmin bilimi bize, toplumda sınıf ve zümrelerin değişik tarihi gelişmeler karşısında tutum ve davranışlarının çok değişik olabileceğini ve proletaryanın dışındaki sınıfların tümünü aynı sepete koymanın yanlış olduğunu öğretir.

Devrim stratejimizi saptarken, tarihimizin bu aşamasında devrimin kime, hangi sınıf ya da sınıflara karşı yapılacağını belirledikten sonra, ara sınıfları, asıl karşı-devrimci güçlerden ayıracak biçimde hareket etmeliyiz. Karşı devrimci sınıfı tecrit etmeliyiz, kendimizi değil.

Sosyalizme giden yolda henüz milli demokratik devrim aşamasında bulunan Türkiye toplumunda karşı devrimci güçler ittifakı; emperyalizm, işbirlikçi sermaye ve feodal mütegallibe üçlüsüdür. Bunun karşısındaki devrimci güçler ittifakını İşçi sınıfı ve yoksul köylülük oluşturur. Arada şehir küçük burjuvazisi, kırsal bölgelerin orta köylüsü ile büçük burjuva kökenli asker sivil aydın zümre var. Bunlar küçük burjuvaziyi oluşturan sınıf ve zümrelerdir. Küçük burjuvazi sınıf karakteri gereği, tarihi şartlara göre, kimi sağa, kimi sola eğilim gösterir. Ve kendi içinde de çelişkilere düştüğü çoktur. Burada sosyalistler için doğru tutum, bu ara sınıf ve zümreleri karşı devrimci ittifakın kucağına itecek tutum ve davranışlardan kaçınmaktır. Bunu yaparken elbette ki gerçeklere göz yumamayız. Özellikle küçük burjuva kökenli aydın zümrenin bazı kesimlerini kendi tarafına kazanmak amacı ile ABD emperyalizminin ve yerli işbirlikçilerinin giriştiği tertiplerin bir ölçüde sonuç verdiği gerçeğini hatırdan çıkaramayız. Ayrıca küçük burjuva aydın zümrenin tarihte oynadığı ilerici rölü abartmak yanlıştır. Ama aynı şekilde bu zümrenin geçmişini olduğundan fazla karanlık göstermek de yanlıştır.

● İŞİN OLUMLU VE OLUMSUZ YANI

Atatürk zamanında Türkiyede tek parti düzeni, yani bir çeşit diktatörlük vardı. Bu dönemde illegel eylemde bulunan komünistler yakalandıklarında koğuşturmaya uğruyor, şimdiki kadar ağır olmamakla birlikte, hapis cezalarına çarptırılıyordu. Üstelik Kemalistler, işçilerin ve öteki emekçi yığınların, yalnız siyasal değil, mesleki örgütlenmesine de karşı çıkıyorlar, bunu yasaklıyorlardı. Bu, işin olumsuz yanı. Ama aynı kemalistler ülkenin bağımsızlığı konusunda, genel olarak dış politikada,-o zamanın biricik sosyalist ülkesi olan Sovyetler Birliği ile dostluk politikası konusunda ilerici bir çizgi izlediler. Ayrıca iç politikada feodal üst yapıyı ortadan kaldırıp yerine daha ileri bir yapı olan Cumhuriyeti, kurumları ile birlikte yerleştirdiler. Bu da işin olumlu yanı.

Kemalist Türkiyenin olumlu yanı ile olumsuz yanını terazinin ayrı kefelerine koyarsak, hangisi ağır basar? O zamanın dünya işçi hareketinin devrimci dayanışmasının simgesi sayılan Üçüncü Enternasyonalin değerlendirmesine bakarsak, genellikle olumlu yanı ağır basar. Üçüncü Enternasyonal olsun Sovyetler Birliği olsun, İkinci Dünya Savaşına kadar Türkiyedeki CHP iktidarını, o dönemde başa geçmesi olanağı bulunan en ilerici iktidar saymıştır. Ve bu dönemde Türkiye sosyalist hareketinin çizgisi de, son tahlilde, iktidara aday durumunda olan sağcı güçlerin ekmeğine yağ sürmemek şartı ile CHP iktidarına karşı soldan muhalefeti yürütmek olmuştur.

Demek ki Kemalistlerin sadece işçi sınıfının siyasal ve mesleki örgütlenmesi konusundaki tutumlarını göz önünde tutmak ve zamanın tarihi şartlarını bütün yönleri ile hesaba katmadan olumsuz bir hükme varmak, bizi, hiç değilse o zamanın devrimci dünya işçi hareketinin Kemalist Türkiye konusunda ki çizgisi ile çelişen bir tutuma götürür.

Bugün Suriye'de (Kemalist Türkiye'de olduğu gibi) küçük burjuva kökenli Asker-sivil-aydınlar egemen durumdadırlar. Üstelik Suriye kabinesinde Komünist bakanlar da var. Suriye hükümeti, küçük burjuva ölçüler içinde, feodallere ve burjuvaziye karşı bir iç politika ve anti-emperyalist bir dış politika izlemektedir. Ama aynı Suriye'de cezaevlerinde yatan komünistler de var. Şimdi, Suriye'deki durumu değerlendirirken sadece Hafız Esat iktidarının dış politikasına ve genellikle feodallere ve burjuvalara karşı olan dönüşümcü iç politikasına bakmak bu küçük burjuva politikanın tutarsızlıklarını görmezlikten gelerek bu iktidarı sosyalist saymak nasıl yanlış ise, aynı iktidarı solcuları hapse atıyor diye faşist olarak nitelendirmek aynı biçimde yanlıştır.

Küçük burjuvazi bir ara sınıftır. Tutarsızlıklar, kaypaklıklar göstermesi, zaman zaman kendi bindiği dalı keser duruma düşmesi kaçınılmazdır. Bunu iyi bilelim.

● AYDINI HALKTAN KOPARMA ÇABALARI

Gelelim bizdeki asker-sivil aydın zümrenin son yıllardaki durumuna. Besbelli ki emperyalizm ve onun işbirlikçisi sermaye çevreleri, devlet mekanizmasını oluşturan bu zümreyi tam olarak kendi hizmetine almak için elinden geleni yapacaktır, ve yapmaktadır. ABD Emperyalizminin, sömürdüğü ülkede, aydın zümreyi, özellikle ordu kadrolarını kendi halkından ayırmak ve egemen güçler hizmetinde vurucu güç durumuna getirmek için kesenin ağzını açtığı Amerikan yardım teşkilâtından CIA'ya kadar bütün kurumlarını harekete geçirerek türlü tertiplere giriştiği herkesin bildiği bir gerçektir.

Bizde de, özelikle 27 Mayıs 1960'dan sonra ABD örgütleri bu yolda yoğun çalışmalara giriştiler. Amaç, tarihinde emekçi halkla omuz omuza bir ulusal kurtuluş savaşı zaferi bulunan Asker-sivil aydın zümreyi bu millici geçmişten koparmak ve böylece orduyu örneğin Papadopulosların, Yuannideslerin ordusuna benzetmekti. Bu amaçla subay kadrosuna halkın çok üstünde bir hayat standardı sağlanmaya çalışıldı. Böylelikle subayla halk arasında uçurumlar açılacaktı. Örneğin OYAK'ın bu yolda bir girişim olduğu artık anlaşılmıştır. Ordu personelinin yardımlaşma kurumu olan OYAK, 1961'de işe 44 milyon liralık bir sermaye ile başlamıştı. Bugünkü aktifi bir buçuk milyar lirayı aşmaktadır. Şu anda OYAK'ın üyelerine sağladığı menfaatlerle ilgili olarak bir örnek verelim: 1973'de OYAK'a üye olan bir genç teğmen bundan otuz yıl sonra, orta yaşlı bir albay olarak, emekliye sevk edildiğinde, alacağı para tam 415.530,-TL'dır. Bu yarım milyona yakın serveti emekli subay OYAK'ta olsun, başka bir yere yatırım yaparak olsun işletebilir. Böylelikle emekli albay kapitalistler sınıfına katılmış olacaktır. Bu durumda, orduya giren her genç subayın kendisini geleceğin yarım milyonluk kapitalisti olarak görmesi sağlanmış oluyor. Besbelli ki bu durum geleceğin kapitalisti teğmenin bugünün kapitalist sınıfına karşı tutumunu etkiliyecektir. Ona bu menfeatlar sağlanırken kapitalistler ile sınıf dayanışması bilincinin telkin edilmek istendiği açıktır. Fransız gazetesi «Le Monde diplomatique»in (Eylül 1974) yazdığına göre, son on yıl içinde Türk Silâhlı Kuvvetlerinden beş binin üstünde subay eğitim için ABD'ye gönderilmiştir. Amerikan yetkililerinin bu binlerce subay için çeşitli eğitim kursları düzenlerken sadece ilim ve irfanı Türkiye'ye yaymak gibi insancıl düşüncelerle hareket ettiklerini sanmak safdillik olur. 27 Mayıs 1960 ile 12 Mart 1971'in kıyaslanması, tek başına, ABD'nin orduyu halktan ayırma yolundaki tertiplerinin tüm başarısız olmadığını kanıtlar.

● KEMALİST BÜROKRASİ — İŞBİRLİKÇİ SERMAYE ÇELİŞKİSİ

Bütün bunlar bir gerçek. Ama bunlardan, asker-sivil-aydın zümrenin artık millici ve ilerici geçmişinden tüm koptuğu ve bütünüyle kendi halkına karşı işbirlikçi sermayenin hizmetine geçtiği sonucu çıkarılabilir mi? Çıkarılamaz. 12 Mart döneminde yediyüz kadar subay tutuklandı. Sıkıyönetim bunların yüzlercesi hakkında koğuşturma açtı. Bir çoğu mahkûm oldu, zindanlarda yattı ve halâ yatmakta. Bir çoğu kontr-gerilla'da ve siyasi poliste işkence gördü. Bin'in üstünde subay devrimci fikirlerinden ötürü emekliye sevk edildi. Üç bine yakın subay aynı nedenle kenar köşe görevlere atandı. Bunlar da, en azından Faik Türün'ler kadar, Memduh Ünlütürk'ler, Ali Elverdi'ler kadar Türk ordusunun subaylarıydılar.

Gelelim bu zümrenin sivil koluna: İşbirlikçi sermaye ve mütegallibenin egemen bulunduğu parlamentodan siyasi af kanununun çıkmadığını biliyoruz. Siyasi af, Anayasa mahkemesinin bilinen iptal kararı ile gerçekleşti. Koğuşturmaya uğruyan, mahkûm edilen binlerce devrimci bu aftan yararlandı. Parlemento ile Anayasa mahkemesinin af konusundaki farklı tutumlarını, sosyalistler olarak, sınıf açısından nasıl değerlendireceğiz? Anayasa mahkemesi yargıçları, birdenbire sosyalist oldular da onun için mi sosyalistleri serbest bıraktılar? Elbetteki öyle değil. Anayasa Mahkemesi siyasi af kanunu ile ilgili iptal kararı, işbirlikçi sermaye ile Kemalist bürokrasinin çelişkisinin bir tezahürüdür. En gerici sınıf olan işbirlikçi sermayenin ve feodal mütegallibenin, parlamentoda çoğunluğu oluşturan adamları «Devrimciler zindandan çıkmasın» dediler. Kemalist Türkiyenin geleneğine bağlı kalan ve hukuk devleti kavramını ciddiye alan daha ilerici bir gücün temsilcisi Anayasa Mahkemesi, «Devrimciler özgürlüğe kavuşsun» dedi. Biz burada küçük burjuva demokratı ile işbirlikçiler faşist cephenin politikacılarını aynı sepete koyamayız. Koyarsak, nekadar keskin devrimci lafazanlıkla süslersek süslüyelim, bu Marksizm değildir.

Aynı şey Deniz Gezmiş ve arkadaşlarının idamı meselesi için de söylenebilir. Faşist terörün en yoğun bulunduğu bir anda bu devrimci gençlerin ipini çekmek için sabırsızlanan parlamento çoğunluğu ile Anayasa mahkemesi yargıçlarının olumlu tutumu anlamlı bir tezat teşkil eder. Türkiye'de faşizmi mi, demokrasi mi? Sorusunun cevaplandırılmasında küçük burjuva aydınların oluşturduğu Kemalist bürokrasi ile işbirlikçi sermayenin çıkarlarının temsilcisi faşist cephe partileri arasında bir çatışma olduğu açıktır. Bu, Anayasa mahkemesi için olduğu gibi, Yargıtay için de, Danıştay ve aynı sınıfsal nitelikte öteki kurum ve çevreler için de geniş ölçüde doğrudur. Bu kurum ve çevrelerden bazılarının faşizmin yoğunlaştığı dönemde, gerici güçlere taviz niteliğinde, kimi davranışları olabilir. Ama bu cins tutarsızlıklar, tereddütler, dalgalanmalar zaten küçük burjuvazinin sınıf karakterinde vardır. Hiç değilse içinde bulunduğumuz bu tarihi dönemde küçük burjuva aydın-işbirlikçi sermaye çelişkisi Türkiyenin bir gerçeğidir. Bunun içindir ki, Tağmaçların, Erimlerin, Sunay'ların, Melen'lerin at oynattıkları günlerde Anayasaya getirilen anti-demokratik değişikliklerin önemli bir bölümü, kemalist bürokrasinin kaleleri durumunda olan devlet kurumlarının yetkilerini budama amacını gütmüştür.

12 Mart döneminin karanlığında, faşizme karşı sesini yükseltebilen belli başlı iki örgüt vardı: TÖB-DER ve TMMOB. Bu aydın meslek örgütleri zaman zaman halkımızın faşizme karşı direnişinin sözcüleri durumuna yükseldiler. TÖB-DER nedir? TMMOB nedir? Besbelli ki proletler örgütleri değil. Sadece küçük burjuva aydın örgütleri.

● BİZ KENDİMİZE BAKALIM

İşçi arkadaşımızın bizden istediği bu açıklamayı yapmak zorunda kaldığımız için biraz üzgün olduğumuzu birkez daha belirtelim. İşçi sınıfının öncü birliği niteliğinde bir sosyalist partiyi kurma görevi ile karşı karşıya bulunduğumuz şu anda, biz deriz ki, hiçdeğilse şimdilik, bırakalım asker-sivil-aydın zümreyi ve tüm dikkatlerimizi işçi sınıfının sosyalist partisini kurma davamız küzerinde toplıyalım. İşçi arkadaşlar uyanık olmalıdırlar. Bu günkü görevlerimizle doğrudan doğruya bağıntısı olmıyan ikinci sorunları ön plâna alan kısır tartışmalardan kaçınmalıdırlar. Şu anda en gerekli en yararlı çalışma, işçilerin kilit noktaları tutacağı sosyalist siyasi örgütün kuruluşu yolunda çalışmalardır. Tartışacak isek bu ana sorunumuzu tartışalım.

HO Şi MiNH TAVRI

Türkiye Proleter Devrimci Hareketi olarak, uluslararası sosyalist ve işçi hareketindeki ideolojik bölünme konusunda bizim tutumumuz şöyle özetlenebilir: Değişik gelişme aşamalarında bulunan ülkelerin sosyalist ve işçi partileri arasında bugün ideolojik birlik yoktur. Bu tarihi bir gerçektir. Biz Türkiye proleter devrimcileri olarak, meseleleri kendi ülkemizdeki devrimin açısından koyduğumuz sürece, bizimkine yakın bir tarihi gelişme aşamasında bulunan toplumların devrimcilerinin konuştuğu dili daha iyi anlamamız ve onların diline yakın bir dil konuşmamız tabii bir şeydir.

Bugün şu gerçeğe tanık olmaktayız: Emperyalizme karşı dünya ölçüsünde savaşta, ön safta yer alan kendi ülkesinde sosyal devrimin sorumluluğunu taşıyan ve eylemle de bu sorumluluğu taşıdığını ispat eden devrimci örgütler uluslararası sosyalist ve işçi hareketinde birlikten yanadırlar, ve bunlar birliğin gerçekleşmesini zorlaştıracak her davranıştan titizlikle kaçınmaktadırlar. Bu örgütler için bu meselede alınacak olan tavır kendi devrimci mücadelelerinin pratik meseleleriyle yakından ilgilidir. Bunlar konuya akademik bir mesele olarak bakmıyorlar, bakamazlar.

Öte yandan, emperyalizme karşı savaşın ön safından uzakta bulunan devrimci örgüt ve guruplar, uluslar arası sosyalist ve işçi hareketindeki ideolojik bölünmeye, genellikle, kendi siyasi mücadele şartlarını doğrudan doğruya etkilemeyen akademik bir mesele olarak bakma eğilimini gösteriyorlar. Bu örgüt ve gurupların sözcüler görüş ayrılığı içinde olan taraflardan birini bağnazlıkla destekliyorlar. Ayrı ayrı toplumların gelişme aşamasının ve yığınların bu aşamalara tekabül eden siyasi bilincinin burada rol oynadığını da kabul etmek gerekir. Ama emperyalizme karşı ön safta savaşan halklar, zaten emperyalist sömürü ve tahakküm altında bulunan birbirine yakın gelişme aşamasındadır. Bu bakımdan bu gerçek ileri sürdüğümüz görüşle çelişmez.

Türkiye proleter devrimcileri olarak biz, uluslararası sosyalist ve işçi hareketinde bilimsel sosyalizm'in temeli üzerinde ve proleter enternasyonlizmi zihniyeti içinde birlikten yana bir tutum benimsiyoruz. Bunu yaparken biz, çizgimizin emperyalist saldırı hakkında birinci el bilgiye sahip bulunan proleter devrimci örgütlerin çizgisine paralel olduğunun bilincindeyiz. Biz sosyalist dünya da herhangi bir merkezi yanılmaz saymıyoruz, ve onu devrimci eleştirinin üstünde tutmuyoruz. Ama bizim tutumumuz, büyük hakem tavırları takınan ve çatışma halindeki taraflar arasında adalet dağıtmaya kalkışan kimsenin ukelaca tutumu değildir. Tam tersine devrimci eleştiri, dikkatlerimizi sorumluluğunu taşıdığımız devrimci eylemden ayırmamayı bize emreder. Yoksa bizantizme düşeriz ki, bu devrimci tutum ile bağdaşan birşey değildir.

Her toplumda (sosyalist toplumlar dahil), ilerici güçleri ile gerici güçler arasında bir çatışma yer alır. Sosyalist ülkelerde bu çatışma iktidardaki partiler de de tezahür eder. Ne Sovyetler Birliği, ne Çin Halk Cumhuriyeti bu bakımdan bir istisna değildir. Sosyalist toplumlarda ilerici güçlerle gerici güçler arasındaki mücadeleyi biz her zaman ve her yerde sosyalizmden yana güçlerle kapitalizmden yana güçler arasında bir çatışma sayamayız. Tarihi evrimin değişik aşamalarından ilerici güçlerle gerici güçler kimlik ve nitelik değiştirirler. 1789'da Fransız burjuvazisi devrimci bir sınıftı ve feodal bir dünyada kapitalist gelişmeden yana olmak devrimci bir tutumdu. Bugün devrimci bir burjuva sınıfı yoktur ve kapitalist gelişmeden yana olmak gerici bir tutumdur. Türkiye gibi Milli Demokratik Devrim aşamasında bir ülkede, sınıf çıkarları bu devrime katılmasını emreden küçük burjuvazi devrimci bir güçtür. Ama aynı küçük burjuvazi (hiç değilse onun üretim aracı sahibi yanı, emekçi yanından ağır basan sağ kesimi) devrimin ikinci aşamasında sosyalizme karşı çıkacaktır. Sosyalist kuruluş aşamasında bulunan bir ülkede, üretime daha büyük katkısının karşılığı olarak daha yüksek ücret alan ve onun sonucu olarak işçi kitlesine kıyasla daha refahlı bir yaşantı sürdüren bir teknokrat, sosyalist toplumun iktisadi ve askeri bakımdan güçlenmesine ve dolayısıyla dünya devrimine hizmet ettiği sürece devrimcidir. Ama aynı teknokrat, sosyalizmin ikinci aşamasına, çalışanların arasında maddi refah farklarının tasfiye edileceği aşamaya geçişte, üstün durumunu korumak için, toplumun ileriye doğru hareketini frenlemeye kalkarsa, o zaman devrimci olmaktan çıkar ve gerici olur.

Bir proleter devrimcisi, gelişmenin hangi aşamasında olursa olsun, hangi sınıf ya da zümre söz konusu olursa olsun, tarihin ileriye doğru akışını durdurmaya kalkışan gerici güçlere karşı durmakla yükümlüdür. *Ama o bunu, meseleyi kendi ülkesindeki devrimin açısından koymayı bilerek yapmalıdır. Ve o saflarda bölünmenin sadece emperyalizmin işine yaradığının bilincinde olarak, dünyadaki bütün devrimci güçlerin dayanışmasını gerçekleştirmek için elinden geleni yapmalıdır.*

Bu meselede bizim tutumumuz özet olarak şudur:

— Hiç kimseyi (hangi örgüt, gurup yada şahıs olursa olsun) devrimci eleştirinin üstünde tutmamak;

— Kulağa ne kadar devrimci gelirse gelsin, beyanlara değil, somut davranışlara önem vermek;

— Bilimsel sosyalizmin bütün insanlığın hizmetinde bir hazine olduğunu, kimsenin onu tekeline alamayacağını bilmek, hazır devrim reçetelerine bel bağlamamak;

— Proleter enternasyonalizmine bağlılık, bu alanda payımıza düşeni yapmak, bütün dünyadaki devrimci hareketlerle, özellikle emperyalizme karşı doğrudan doğruya savaşmakta olan devrimci hareketlerle dayanışma;

— Meseleleri kendi devrimimiz açısından koymak, kısır polemiklerden, bizantinizmden kaçınmak;

— Sosyalizmin bilimini yaratıcı ruhla, Türkiye gerçeklerine uygulamak, böylelikle devrimci çizgimizi saptamak, bu çizgiyi aynı yaratıcılıkla yığınların eylemine çevirmek.

Biz bu tutuma Ho Şi Minh tavrı diyoruz. Bütün hayatını devrime adamış olan bu büyük devrimcinin bu konuda söyledikleri şudur *«(...) Ben uluslararası sosyalist ve işçi hareketinin büyüdüğünü görmekle ne kadar gurur duyuyorsam, kardeş partiler arasında şu anda görülen anlaşmazlıktan ötürü o kadar acı çekiyorum! Partimizin kardeş partiler arasında, bilimsel sosyalizm ve proleter enternasyonalizmi temeli üzerinde birliğin yeniden korulması için elinden geleni yapmasını ve bu yolda etkili katkılarda bulunmasını dilerim. Ben kardeş partilerin ve kardeş ülkelerin yeniden birleşeceklerine kesinlikle inanıyorum»* (Vasiyetname).

Bu tutum emperyalizme karşı ön safta savaşanın tutumudur. Bu, hem kendi ülkesinde devrimin, hem dünya devriminin sorumluluğunu taşıyanın tutumudur.

iNSA'DA PATRON DiZE GETiRiLDi

Yurdumuzda işçiler yeni yeni eylemlerle kavgalarını yürütüyorlar. Hedef serbestçe sendikalaşmak hakkıdır. Patronlar çeşitli yollardan bu amaca yönelik eylemleri boğmaya çalışmakta. Bir yumruk gibi kenetlenip mücadeleye giren işçiler, tehditlere pabuç, bırakmayıp haklarını söke söke almaktadırlar.

İnsa (Sentetik Elyaf Sanayi) fabrikasındaki direniş bunun en yeni örneğidir. 13 adet patron yanlısı işçiden gayrı, 300 işçi, önce fabrikalarının TEKSTİL işkolunda olmayıp KİMYA-İŞ kolunda olduğunu göz önüne alarak, yıllardır kendilerini patrona satan sarı Türk-İş üyesi TEKSİF sendikasından istifa ettiler. DİSK üyesi KİMYA-İŞ sendikasına üye olmak istediler. KİMYA-İŞ sendikası işkolu tesbiti için iş mahkemesine baş vurdu. İş Mahkemesi işkolunu tesbit etmeye çalışırken toplu sözleşmeye çağrı zamanı gelip çattı. DİSK üyesi KİMYA-İŞ sendikası işkolunun tekstil olarak saptanması halinde yetki alabilmek için, KİMYA-İŞ'e üye işçilere SENTEKS-İŞ sendikasını kurdurdu.

TEKSİF sendikasının hiç üyesi olmadığı halde çağrıya katılması Devrimci işçileri kızdırmıştır. Toplu halde SARI TEKSİF sendikasının Yedikule binasına giden İNSA işçileri TEKSİF üyesi olmadıklarını, sahte üyelik fişlerinin iptalini istediler. İşçileri kandıramıyacaklarını anlayan işçi tüccarları dize geldiler ve Bölge Çalışma Müdürlüğüne Toplu Sözleşme çağrısına katılmaktan vazgeçtiklerini bildirmek zorunda kaldılar.

İşçilerin bu direnişi karşısında yenilgiye uğrayan sadece sarı TEKSİF olmadı. Hacı Ömer Holding'de gerilemek zorunda kaldı. Yenilgiden kurtulmak isteyen Hacı Ömer Holding bu defa da mahkemenin henüz işkolu tesbiti yapmadığını bildirerek toplu sözleşmeye oturmak zorunda olmadığını bildirmiştir.

Çalışma Bakanlığından çıkarttığı yazıyı kullanmak isteyen patron «fırsat bu fırsattır» diyerek öncü, kararlı dokuz işçiyi işten çıkarttı. Çıkarılan dokuz işçiden 7 si SENTEKS-İŞ sendikası kurucusudur. Bu tip patron dalaverelerini çok iyi bilen İNSA işçileri toplu olarak anında patronunun karşısına dikildiler. İşçilerin bu kararlı dayanışmasını kırmak isteyen patron; Arkadaşlarının işten atılmalarının sebebini öğrenmek isteyen işçileri de fabrikadan attı. Yani KANUNSUZ LOKAVT ilan etti. İşveren, işçileri fabrika dışına atarken Avcılar Jandarma Komutanının tutumundan yeterince yararlandı. Kanunsuz lokavt yapmanın suç olduğunu bilen patron bu defa noter çağırarak kanunsuz lokavt yapmadığını ispatlamak gereğini duydu. Aynı zamanda bir ilanla işbaşı yapmayan işçilerin İş Kanunun 17 inci maddesi gereğince işten tazminatsız olarak atılacaklarını bildirdi. İşçiler oyuna gelmemek, iş kanunun tuzağına düşmemek için işbaşı yaptılar. Bu defa direnişlerini üretimi azaltarak sürdürdüler.

Günde milyonlarca lira kaybetmeye hali kalmayan patron, hiç değilse şimdilik yola gelmişe benzer. HACI ÖMER HOLDİNG, yiğit İNSA işçilerinin sendikası SENTEKS-İŞ ile toplu sözleşmeye oturmak zorunda kaldı. Hem de işten çıkardığı 7 işçinin kurduğu SENTEKS-İŞ ile. Patron işten çıkarılan işçilerin tekrar işe alınmalarının toplu sözleşme görüşmelerinde ele alınmasını da kabul etmiştir.

Bütün bu başarılar patronların hazırladığı iş kanunları ile yenilgiye çevrilebilir. Bu öncü işçiler çeşitli tertiplerle saf dışı bırakılabilirler. Unutmayalım ki patron yenilgisinin intikamını almak için elindeki silahların hepsini kullanacaktır. Onun için Hacı Ömer Holding'lerle, mücadele fabrikaların dışında da verilmelidir. İşçi sınıfı diğer demokratik güçler ile güçbirliği halinde mücadelesini fabrika dışında da sürdürmelidir. Öteki işçilerin kavgasını desteklemek için *dayanışma grevi hakkını* mutlaka almalıdır. İşçiler her türlü baskıyı, zulmü ve işkenceyi ortadan kaldırmak için, demokrasi cephesini güçlendirmeli, kendi sendikalarını seçme özgürlüğü olan *referandum hakkını* elde etmelidirler. Patronların faşit uygulamalarının dayanağı olan İŞ KANUNUN DEĞİŞTİRİLMESİNİ sağlamalıdırlar.

İNA işçilerinin dayanışması hepimize örnek olmalı, tüm işçilerin dayanışması gerçekleşmelidir. Emperyalistlere, işbirlikçi patronlara, sarı sendikacılığa ancak o zaman etkili darbeler indirilebilir.

Anti - Demokratik İş Kanunu Değişmelidir!

Son günlerde Ülker'de, İnsa'da, Kaya Kardeşler Cam Fabrikasında hepimizin çok iyi bildiği faşist uygulamalara tanık olduk. Bunlar, işçilerin haklı mücadelelerini kırmaya çalışan patronların işiydi. Patronlar toplum polisini yardıma çağırırken anti-demokratik kanunlardan yararlanıyorlardı.

İşçilerin haklı ekonomik mücadelesi yıllardan beri engellendi. İşçi sınıfının ve tüm emekçilerin siyasal mücadelesi de faşist uygulamalarla baskı altında tutuldu. Bu, patronların yararına çıkarılan kanunlara dayanılarak bu güne kadar sürdürüldü. Bu günlerde haklı sendikal mücadelelerinden ötürü Ülker'de 86 işçi, Kaya Kardeşler Cam Fabrikasında 90 işçi ve son olarak İnsa'da 9 işçi, 1475 sayılı İş Kanunu'nun anti - demokratik maddelerini silah olarak kullanan patronlar tarafından işsizliğe ve açlığa terkedildiler.

ANAYASA VAR AMA...

Anayasa'nın 46. maddesi işçinin istediği sendikayı seçebilme hakkını tanır, ama 1475 sayılı İş Kanunu'nun 13. maddesinin C bendi ile, patronların çıkarları ön plana alınmış ve bu hak ortadan kaldırılmıştır.

Bu 13. maddenin C bendi aynen şöyle dir: «İşçinin sendikaya üye olması, şikayete başvurması gibi sebeblerle işinden çıkartılması hallerinde ve genel olarak hizmet akdini fesih hakkının kötüye kullanıldığını gösteren diğer durumlarda A bendinde yazılı önellere ait ücretlerin üç katı tutarı tazminat olarak ödenir.» Kısacası bu maddeye göre patron, sendikal faaliyette bulundu diye bir işçiyi atarsa, tazminatının üç katını ödeyecekmiş. Bu maddeyi getiren, aklınca patrona öyle bir zorluk çıkaracak, patron üç kat tazminat ödeyeceğim korkusu ile sendikal faaliyetinden dolayı işçiyi işinden atamıyacak. Yani milyonlarla oynayan bir patron, bir kaç kuruşluk tazminatı olan işçiyi işten atmaktan çekinecek. Bu maddenin patronların yararına olduğu açıktır. Burada, para içinde yüzen patronlara sendikal mücadeleyi biraz masrafla engelleme imkânı tanınmıştır. Patron işyerinde sendika istemiyorsa, ne üç kat, nede dört kat tazminat onu, işçileri sendikasız olarak daha fazla sömürme hırsından döndüremez. Milyonlardan birazını, işçiye tazminat olarak verip sendikal mücadeleyi önlemeye çalışır.

Üstelik, şimdiye kadar hiç bir patronun, sendikal faaliyet sebebiyle attığı bir işçiye gönül rızası ile tazminatının üç katını ödediği de görülmemiştir. Bu kapitalistler sınıfının işçiye «Al şu üç kat tazminatını, sen sendikal faaliyette bulundun» demesini beklemek de saflık olur. Patronlar böyle durumlarda kural olarak tazminat ödemezler. Çünkü tazminat ödemeden de işçi atabilirler. İş kanunu'nun başka maddeleri onlara bu hakkı tanımıştır.

Bütün geçmiş deneyler bize, işçinin yürürlükte olan kanunlarla sendikal mücadelesini özgürce verme hakkından yoksun olduğunu açıkça gösterir. Zaten işçi sendikal faaliyetten dolayı işten atıldığını kolay kolay ispat edemez, etse bile onbinlerce dosyanın yığılı olduğu, birkaç iş mahkemesinde, hakkını elde edebilmesi için aylarca bazen yıllarca beklemesi gerekir.

Bu durumda Anayasa'nın 46. maddesinde yazılı, işçinin istediği sendikaya serbestçe üye olabilme hakkı boş laftır.

Biran için işçinin sendikal faaliyetinden dolayı işyerinden üç kat fazlası tutarında tazminat karşılığı atılamayacağını yani 13. maddenin C bendinin olmadığını varsayalım. Hatta bu hükmün yerine «İşveren işçiyi sendikal mücadelesinden dolayı işten atamaz..» denmiş olsun, bu durumda bile patron o iş yerinde, sendikal mücadelenin öncüsü yiğit ve namuslu işçileri, çeşitli düzmecelerle 13. ve 17. maddenin başka bentleri gereğince yine işten atabilir. Bunun pek çok örneğini yıllardan beri gördük. Son olarak İnsa'da, Kaya Kardeşler cam fabrikasında, Ülker'de de bir kez daha gördük. Bu fabrikalarda işçiler, hep sendikal mücadelelerinden dolayı 13. ve 17. maddelere dayanılarak işsizliğe ve açlığa mahkum edildiler.

Bir iş yerinde sendikal mücadele başarıya ulaştığı takdirde bile, aynı anti - demokratik maddeler, işçinin karşısına yine dikilir. Bu durumda, başarıya ulaşmış bir mücadelenin, işveren 13. ve 17. maddedeki ya da 24. maddedeki, toplu işten çıkarabilme yetkisine dayanarak sonucunu sıfıra indirmeye çalışır. Örnek verelim: Sendikal mücadelelerini başarı ile vermiş işçileri, işveren kendi adamları olan bazı ustabaşıların ve satılmışların yalancı şahitliğine dayanarak;

a) İşveren'e küfrettiği, b) Bir arkadaşına sataştığı, c) İzin almadan iki gün işe gelmediği, d) İşini savsakladığı, gerekçeleri ile 17. maddeye dayanarak rahatlıkla işten atabilir. İşçinin aksini ispat edebilmesi oldukça güçtür. Bu haksız duruma diğer işçi arkadaşları tepki gösterdikleri anda, aynı akibet onları da bekler. İşçilerin kısmen de olsa demokratik bir ortamda mücadele verebilmeleri için bütün bu anti - demokratik kanunlar, işçinin yararına değiştirilmelidir. Ve tekrarlayalım: REFERANDUM VE DAYANIŞMA GREVİ HAKKI tanınmalıdır.

SADECE SENDİKAL MÜCADELE YETMEZ

Fakat biz işçiler biliyoruz ki, kurtuluşumuz için ekonomik mücadele kesinlikle yeterli değildir. Bunu misallerle anlatmaya çalışalım:

Diyelim ki, bir dokuma fabrikasında çalışıyoruz, ücretlerimize zam aldık tabii patron kısa bir zaman sonra kumaş fiyatlarına zam yapacaktır. Kumaşı kimler kullanıyor? Gene biz işçiler. Bu durumda Vita fabrikasında çalışan işçiler, ayakkabı fabrikasında çalışan işçiler, demir çelik fabrikasında çalışan işçiler, fırınlarda çalışan işçiler, artık bizim dokuduğumuz kumaşları daha pahalı alacaklardır. Bir başka deyişle aldığımız ücret zamları, öteki işçi arkadaşlarımızın cebinden çıkacaktır. Arkadaşlarımızın aldıkları ücret zamlarını bizler cebimizden ödeyeceğiz. Demir çelik, besin maddeleri, ayakkabı işçileri için de durum böyledir. Sözün kısası biz ücretlerimize zam alacağız, patronlar bu zamları hemen malların üstüne bindirip, bu zamı bizden geri alacaklardır. Görünüşte ücretler yükselecektir ama aslında değişen bir şey olmayacaktır. «Nitekim 5 yıl önce aldığımız ücretlerle, bugün aldığımız ücret aynı değildir. Ama beş yıl önce nasıl zar zor ayın sonunu getirebiliyor idiysek bugün de yine aynı şekilde iki yakamız bir araya gelmemekte.

Bu, asla, «Ücret zammı almayalım, hiçbir yararı yoktur» anlamına gelmez. Elbette ücretlerimizin yükselmesi için kıyasıya mücadele edeceğiz, çünkü ücret zammı kısa süreli de olsa bir ferahlama sağlar. Ayrıca sendikal mücadele, bizi siyasi mücadeleye götüren kısa yoldur. Biz bu mücadele içinde karşımıza çıkanların kimler olduğunu bileceğiz. Kurtuluşumuzun ancak siyasi mücadelemiz sonucunda gerçekleşebileceğini anlayacağız. Ekonomik mücadelemizin engelleri olan kanunlarda ancak siyasi mücadelemizi başarıyla yürütmemiz sonucunda ortadan kaldırılabilecektir.

Nasıl Bir Sosyalist Parti?

Baştarafı 1. sayfada

ti. Bu çetin dönemde devrimci eylemi sürdürmek için güçleri yettiğince çalışmış olan sosyalist militanlar, devrim bayrağını faşizme rağmen yükseltmiş olmanın şerefini taşırlar. Parti, bunların da partisi olmalıdır. Bu militanlar parti kadrolarında yerlerini almalıdırlar.

4. 12 Marttan sonraki açık faşizm döneminde, legalitede demokratik direniş, bütün engellere rağmen sürmüştür. Toplumumuzda önemli yeri olan meslek örgütlerinin, halkımızın faşizme karşı direnişine büyük katkıları oldu. Yurtsever aydınlar, öğretmenler, mimarlar, mühendisler, hukukçular vb. o zor günlerde, halkın direnişinin yankısı olan sselerini yükseltme yürekliliğini gösterdiler. Parti bu çevrelerin de özlemlerine karşılık vermeli, bu çevrelerden gelme sosyalistlerin parti saflarında yeri olmalıdır.

Kısaca Parti, Sosyalizmin bilimini eylem kılavuzu bilen hareket içinde sağlam ne varsa onu temsil etmeli, tüm sağlam unsurların çorbada tuzunun olmasını sağlamalıdır. Bu yapılmadıkça siyasal örgütlenme yolunda her girişim, bir hizip örgütleme çabası olarak kalacaktır. İşçi sınıfımız ve tüm emekçiler bunu böyle değerlendirecektir.

OLANAK DEMOKRASİ MÜCADELESİ İLE YARATILIR

TÜRKİYE solunda bazı genç aydın çevreler, her türlü legal siyasal eylemi reddeden bir tutumu benimsemiş görünüyorlar. «Burjuvazinin iziniyle sosyalist parti kurulmaz, kurulmamalıdır» anlamında sözler söyleniyor. Bu sözle kasdedilen eğer legalitenin tüm reddi ise, bu yanlıştır. Legaliteyi tüm reddetmek marksist bir tutum değildir. Şartlar ne olursa olsun devrimci hareket legalite olanaklarını ihmal edemez. Bu olanakları son katresine kadar kullanmakla yükümlüdür. Yok eğer bu sözle sosyalistlerin siyasal faaliyetinin egemen sınıfın iznine bağlı olmaması gerektiği söylenmek isteniyorsa, bu söz doğrudur. Düzen demokratik olsun, faşist olsun, egemen sınıfın izini olsun, olmasın, sosyalist eylem sürer, sürmelidir.

«Burjuvazinin iziniyle parti kurulmaz» sözünü her türlü legal siyasal faaliyeti reddetme anlamında kullananlara söyliyeceğimiz şudur: Sosyalist partinin varlığı, siyasal demokrasinin vazgeçilmez koşuludur. Demokrasi uğruna mücadele ise her zaman sosyalist hareketin eylem programının bir parçası olmuştur. *Bundan sonra da böyle olacaktır.* «Proletarya, bütün alanlarda, demokrasi uğruna tutarlı bir devrimci mücadele yürütmeden burjuvaziyi yenilgiye uğratamaz» sözünü hatırdan çıkarmıyalım. Demokrasi uğruna mücadele faşizmin üstüne üstüne yürüyerek verilir. Bütün tehlikeleri göğze alarak. Bu da etkili biçimde ancak Türkiye solundaki gerekli sağlam unurları legal parti disiplini altına alarak yapılabilir. Gerçek sosyalist parti burjuvazi *izin verdiği* için kurulmaz. Sosyalist partiyi, kurma hakkı, toplumun tüm devrimci güçlerinin demokrasi uğruna mücadelesi ile egemen sınıftan söke söke koparılır. Bu na aykırı bir tutum bizi, legalitede harekete geçmek için burjuvazinin artık izin veremez duruma geleceği, yani burjuva egemenliğinin sona ereceği tam demokrasi şartlarını bekleyen kimsenin pasifliğine sürükler.

Bugün Türkiye'de halkımızın faşizme karşı direnişi sonucu faşist cephe bir ölçüde gerilemiştir. Faşizm, bir anlamda, mola vermeye zorlanmıştır. Bu elbette ki demokratik güçler için bir ilerlemedir. Ama iyi bilelim ki, faşist terörden, siyasi cinayetlerden, işkencelerden sorumlu olanlar, vatana karşı işlediklerini bu suçlardan ötürü yargılanmadıkça ve kanun gereğince cezalandırılmadıkça, Devlet cihazının bazı kilit noktalarını ellerinde tutan faşistler temizlenmedikçe, Türkiye'de gerçek bir demokratik ortamın varlığından söz edilemez.

Şu anda, Kıbrıs harekatı gerektirmediği halde, işçi sınıfımızın çoğunluğunun yaşadığı dört ilimiz sıkıyönetim altındadır. İskenderunda, İstanbul'da ve başka yerlerdeki işçi hareketleri karşısında olsun, son olarak faşist komandoların kışkırttığı öğrenci çatışmalarında olsun baskı kuvvetlerinin davranışı, faşizmin her an saldırıya hazır olarak beklediğini gösterir. Ama bunlara işaret edilerek, bugün sosyalist partiyi kurma olanağı yoktur denemez. *Olanak yoksa, olanak demokrasi uğruna mücadele ile yaratılır.* Ve bu mücadele, en iyi, gerçek sosyalist partinin çatısı altında verilir.

EMEKÇİ'DEN MEKTUP

Sahi: **M. Lütfi KIYICI,** Yazı İşleri Müdürü: **Süleyman ASLAN.**

Yönetim ve yazışma adresi: Bestekâr Osman Sokak No: 8 - 18 Cağaloğlu — İst. Dizgi ve baskı: **MURAT MATBAASI**